

Sygn. akt III RC 275/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Polak-Kałużna

Protokolant: Sylwia Krzos

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2017 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie sprawy z powództwa **K. S.**

przeciwko **S. S.**

o podwyższenie alimentów

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powódka K. S. wniosła o podwyższenie od pozwanego S. S. alimentów na swoją rzecz z kwoty po 300 zł miesięcznie, orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 13 września 2011 roku w sprawie IIIRC 279/11 do kwoty po 400 zł miesięcznie.

Na uzasadnienie pozwu podała, że w czasie, gdy orzekano poprzednie alimenty była uczennicą liceum i jej koszty utrzymania były mniejsze, a uległy one zwiększeniu w momencie pójścia na studia zaoczne, co wymaga opłaty czesnego, które obecnie wynosi 400 zł miesięcznie. Ponadto wskazała, że nie mieszka już z mamą lecz z partnerem, zatem dochodzą koszty utrzymania mieszkania oraz comiesięczne opłaty za media i telefon i chociaż matka pomaga jej jak może, jednak główną pomoc kieruje do chorej siostry. Stwierdziła, że pozwany nie interesuje się nią, nie utrzymuje z nią żadnych kontaktów, nie przesyła pełnej kwoty zasądzonych alimentów.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka K. S. urodzona (...) pochodzi ze związku małżeńskiego M. S. i S. S.. Rodzice powódki rozwiedli się wiele lat temu.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 13 września 2011 roku w sprawie IIIRC 279/11 podwyższono alimenty od pozwanego na rzecz powódki z kwoty po 150 zł miesięcznie do kwoty 300 zł miesięcznie płatne do rąk M. S. jako przedstawicielki ustawowej małoletniej wówczas powódki.

W czasie ustalania powyższych alimentów powódka była uczennicą liceum, działała czynnie w harcerstwie, uczestniczyła z tego powodu w licznych wyjazdach, jej miesięczny koszt utrzymania wynosił około 600 zł miesięcznie, na którą to kwotę składały się koszt wyżywienia – 300 zł miesięcznie, opłaty szkolne, ubezpieczenie, dziennik elektroniczny – 50 zł miesięcznie, koszt ksero 3 zł miesięcznie, środki czystości i kosmetyki – 50 zł miesięcznie, odzież i obuwie w kwocie 100 - 150 zł miesięcznie oraz udział w kosztach utrzymania mieszkania. Powódka w

tamtym czasie zamieszkiwała wraz z matką i dorosłą siostrą, która studiowała zaocznie, nie otrzymywała alimentów od pozwanego, a w czasie orzekania ostatecznych alimentów na powódkę straciła pracę, zaś matka powódki wówczas była osobą bezrobotną, która uzyskiwała prawo do zasiłku w kwocie 518 zł netto i miała zadłużenie w czynszu. Gdy ustalano poprzednie alimenty pozwany miał na utrzymaniu wyłącznie powódkę, pozostawał na utrzymaniu matki i z nią mieszkał, nie dokładał się jej do kosztów utrzymania, utracił prawo do zasiłku dla bezrobotnych, gdyż nie zgłosił się w terminie do urzędu pracy, był w trakcie odwoływania się od decyzji ZUS o odebraniu renty, która przed odebraniem wynosiła 520 zł, lecz faktycznie otrzymywał 270 zł, bo resztę zabierał komornik.

Dowód: - akta III RC 279/11 Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie,

Powódka jest studentką III roku studiów niestacjonarnych w Ś., zajęcia ma co dwa tygodnie w soboty i w niedziele. Czesne za studia wynosi 350 zł miesięcznie, dojazdy na uczelnię 50 zł miesięcznie. Powódka studia rozpoczęła w październiku 2014 roku, miała rok przerwy w nauce, w tym czasie pracowała na umowę zlecenie prowadziła szkolenia dla (...) a jej dochody w latach 2013 – 2014 wynosiły około 300 zł miesięcznie, w miesiącu listopadzie 2015 roku uzyskała wynagrodzenie w kwocie 4200 zł brutto. W poprzednich latach powódka miała stypendium socjalne, którego w obecnym roku akademickim nie otrzymała.

Od października 2016 roku powódka rozpoczęła staż w kancelarii radcy prawnego w B., gdzie uzyskuje za pracę stypendium w kwocie 964,10 zł, pracuje 8 godzin dziennie, dochodów z harcerstwa już nie uzyskuje.

Powódka mieszka z chłopakiem, który ma mieszkanie po babci i pracuje jako kierowca pogotowia w Ś. i prywatnym transporcie w D., a jego łączny dochód to około 2000 zł. Powódka nie przeniosła wszystkich swoich rzeczy do mieszkania swojego chłopaka, nie wie czy to jest związek z przyszłością, czasami nocuje u matki.

Powódka od początku studiuje w systemie niestacjonarnym, poprzednio nie pracowała bo pomagała jej mama. Obecnie większa pomoc matki jest skierowana do siostry powódki, a córki pozwanego, która choruje.

Powódka nadal należy do harcerstwa, jeździ na organizowane tam kursy i szkolenia, w związku z czym ponosi wydatki w kwocie 600 zł rocznie. W czasie wakacji powódka jeździ jako opiekun, w ramach wolontariatu, nie uzyskuje za to wynagrodzenia.

Miesięczne koszty utrzymania powódki wynoszą 900- 1000 zł i poza kosztami dojazdów i chesnego składają się na nie koszt zakupu kosmetyków – 50 zł miesięcznie, koszt żywienia – około 200 zł miesięcznie, opłata za telefon – 90 zł miesięcznie, zakupu odzieży 200 zł miesięcznie, udział w kosztach utrzymania mieszkania, których wysokości nie wykazała.

Będąc na drugim roku studiów powódka wzięła kredyt w celu zapłaty za 4 zaległe miesiące chesnego za studia, których nie opłaciła czekając na stypendium, które nie zostało jej przyznane. Wzięła także kredyt na zakup łóżka. Obecnie powódka spłaca dwa kredyty gotówkowe. Pierwszy kredyt z dnia 13 lutego 2015 roku opiewał na kwotę 4947,44 zł, z czego środki przeznaczone na cele konsumpcyjne wynosiły 2000 zł, zaś środki na spłatę zobowiązań wobec banku wyniosły kwotę 1906,81 zł. Miesięczna rata tytułem spłaty tego kredytu wynosi 238,65 zł i jest spłacana przez powódkę.

Kolejną umowę kredytu powódka zawarła w dniu 03 czerwca 2016 roku, a bank udzielił jej kredytu w wysokości 14.327,07 zł, z czego na cele konsumpcyjne była przeznaczona kwota 2000 zł, zaś 8376,24 zł na spłatę zobowiązań wobec banku. Rata kredytu wynosi 369,44 zł. Powódka nie potrafiła wyjaśnić na co były przeznaczone środki z kredytu z dnia 03 czerwca 2016 roku.

W miesiącach wrześniu i październiku 2016 roku powódka uzyskała od pozwanego tytułem alimentów 238,16 zł, za pośrednictwem komornika sądowego. Zaległość pozwanego z tytułu alimentów należnych córce wynosiła na dzień 04 stycznia 2017 roku – 9115,55 zł, zaś zaległość wobec Funduszu Alimentacyjnego – 9165,01 zł.

Dowód: - informacja z (...) karta 10 – 11,

- zaświadczenie ze (...) Akademii (...) – karta 12,
- wykaz wpłat za czesne – karta – 31-32,
- dowody przelewów – karta 33-36,
- umowy kredytów – karta 37-38, 42-43,
- dowody spłat rat kredytów – karta 39-41, 44-46,
- dowody wpłat alimentów – karta 47-48,
- zaświadczenie z PUP w D. o wysokości stypendium – karta 49,
- zaświadczenie od komornika o dokonywanych wpłatach – karta – 53,
- przesłuchanie powódki karta 45-46,
- przesłuchanie pozwanego – karta 46,

Pozwany mieszka wraz z matką B. S. w mieszkaniu jednopokojowym o powierzchni 31m². Jest rencistą, ma przyznaną rentę w wysokości 749,10 zł, od której są potrącane alimenty w wysokości 313,30 zł, skutkiem czego do wypłaty pozostaje 338,38 zł, pozwany choruje na padaczkę. W listopadzie 2016 roku z powodu zapalenia płuc pozwany dostał skierowanie do szpitala.

Pozwany sprawuje opiekę nad matką z którą mieszka, pomaga jej w zapewnieniu podstawowych potrzeb życia codziennego, mieszkanie jest zadbane i czyste. Matka pozwanego jest osobą chodzącą.

Powódka nie zawsze uzyskuje od pozwanego pełną kwotę zasądzonych alimentów.

Pozwany w związku z chorobą ma całkowity zakaz spożywania alkoholu, do czego się nie stosuje, na rozprawę w dniu 03 listopada 2016 roku przybył w stanie nietrzeźwości.

Dowód: - skierowania do szpitala - karta 6, 7,

- wynik badania radiologicznego matki pozwanego - karta 9,
- decyzja o waloryzacji renty pozwanego – karta 9,
- protokół badania trzeźwości – karta 12a,
- informacja (...) B. – akta (...),
- akta (...) Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie,
- przesłuchanie powódki – karta 55-56,
- przesłuchanie pozwanego – karta 56,

Sąd zważył ponadto, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala, zdaniem Sądu na uwzględnienie powództwa.

W rozpatrywanej sprawie zastosowanie znajduje przepis art. 138 k.r.i o., zgodnie

z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez wyrażoną w tym przepisie zmianę stosunków rozumie należy istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony wcześniej zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania.

Mając na uwadze treść powyższego, jak również normę wyrażoną w przepisie art. 135 § 1 k.r.i o., zgodnie z którą zakres obowiązku alimentacyjnego zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych do alimentacji z drugiej zaś uwarunkowany jest możliwościami zarobkowymi i majątkowymi osób zobowiązanych, Sąd ustalił wysokość środków niezbędnych do utrzymania powódki, uwzględniając jej możliwości zarobkowe, jak również aktualne możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego i wielkości te rozważył w kontekście potrzeb oraz możliwości zarobkowych pozwanego, jakie znalazły się u podstaw ustalenia alimentów w sprawie III RC 279/11.

Przedstawione wyżej uregulowania pozwalają na dostosowanie rozmiarów wysokości alimentów do aktualnej sytuacji osób uprawnionych i zobowiązanych. W niniejszej sprawie od ostatniego ustalenia alimentów po stronie pozwanego zmieniło się to, że uzyskał prawo do renty a i powódka obecnie uzyskuje dochody, których nie było w czasie gdy wydawano wyrok w sprawie IIIRC 279/11.

Wprawdzie w toku poprzedniego orzekania alimentów pozwany nie miał dochodów, starał się o przywrócenie renty i z własnej winy utracił zasiłek dla bezrobotnych, jednakże sąd ustalając wówczas alimenty na kwotę 300 zł przyjął, że pozwanego stać na ich uiszczenie, gdyż możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji należy oceniać nie w oparciu o faktycznie uzyskiwane dochody lecz o dochody możliwe do uzyskania, co w przypadku pozwanego było możliwe, chociażby na poziomie zasiłku dla bezrobotnych.

Ustalając obecne możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji pozwanego S. S. Sąd przyjął, że jego sytuacja materialna jest trudna, w związku z zajęciami komorniczymi renty, a stan zdrowia, w tym stwierdzona padaczka – utrudnia w sposób znaczny znalezienie pracy. Pozwany korzysta z wsparcia finansowego swojej matki.

Zatem sytuacja materialna pozwanego formalnie w niewielkim stopniu jest lepsza niż w czasie ustalania ostatnich alimentów, bo uzyskuje stałe, choć niewielkie dochody. Poza powódką pozwany nie ma nikogo na utrzymaniu, podobnie jak nie miał nikogo na utrzymaniu w czasie orzekania poprzednich alimentów.

Powódka ma matkę, która wspiera ją poprzez pomoc w utrzymaniu, zapewniając jej wyżywienie i nocleg, gdy powódka nie mieszka u swojego partnera. Matka powódki większość wsparcia kieruje do starszej siostry powódki – córki pozwanego – która jest chora, jest w trakcie diagnostyki, wymaga wizyt lekarskich.

Odnośnie sytuacji materialnej powódki to wskazać należy, że jej usprawiedliwione koszty utrzymania, wzrosły o wysokość kosztów czesnego i dojazdów na studia, używania telefonu i w niewielkim zakresie wzrosły koszty zakupu ubrań i obuwia, a wzrost ten wynosi około 400-500 zł miesięcznie. W sprawie nie budzi jednak wątpliwości, że od wielu lat powódka uzyskuje własne dochody, które przeznacza na własne utrzymanie, od października 2016 roku jest to kwota 964,10 zł. Powódka III rok studiuje zaocznie, w pobliskiej Ś., zajęcia ma w soboty i niedziele raz na dwa tygodnie, co pozwalało jej na zarabkowanie i odciążenie rodziców. Dochody powódki z pracy na rzecz harcerstwa nie były wysokie, aczkolwiek w listopadzie 2015 roku zarobiła 4200 zł brutto lecz w połączeniu ze stypendium pozwalały na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb.

Łączenie studiów zaocznych przez dorosłe osoby z pracą zarobkową jest obecnie sytuacją powszechną, nie tylko w rodzinach zmagających się z trudnościami finansowymi, zatem sytuacja powódki w tym zakresie jest typowa. Obecnie zaś panujące realia na rynku pracy, gdzie ofert pracy przybywa, na tutejszym terenie odbywają się liczne giełdy pracy i brakuje pracowników - sprzyjały podjęciu pracy przez młodą, zdrową osobę, jaką jest powódka, by łączyć studia z zarabkowaniem, szczególnie, że powódka ma zajęcia tylko w weekendy, zaś w okresie wakacji mogła zarabkować bez tych ograniczeń.

Powódka ma dwoje rodziców, którzy powinni zapewnić jej pomoc w utrzymaniu do czasu uzyskania odpowiedniego do jej możliwości wykształcenia.

Reasumując należy stwierdzić, że ustalona w 2011 roku kwota alimentów od ojca w połączeniu z dochodami powódki oraz okazjonalnym wsparciem ze strony matki pozwala na zaspokojenie wszelkich usprawiedliwionych potrzeb powódki w zakresie wyżywienia, zakupu obuwia i odzieży, kosmetyków, opłat za telefon, opłat za studia, dojazdów na studia, zakupu pomocy naukowych oraz ewentualnego udziału w kosztach utrzymania mieszkania. Do takich usprawiedliwionych potrzeb nie należy z pewnością spłata dwóch kredytów obciążających powódkę, w łącznej wysokości 607,95 zł miesięcznie, gdyż o ile wzięcie kredytu na kwotę 1200 zł było usprawiedliwione w sytuacji, gdy powódka potrzebowała pieniędzy na zapłacenie czesnego za 4 miesiące, gdy czekała na stypendium, o tyle przyczyn zaciągnięcia dwóch zobowiązań na łączną kwotę 19.274,51 zł powódka sama nie potrafiła wyjaśnić. Zatem trudno oczekiwać by obciążać pozwanego partycypowaniem w ich spłacie. Gdyby powódka na drugim roku studiów zaciągnęła faktycznie kredyt na 4 raty czesnego, zatem do kwoty około 2000 zł to z pewnością spłaciłaby go w całości, lub kończyła obecnie spłatę, a rata kredytu byłaby oczywiście niższa.

Osoba zobowiązana do alimentacji powinna w pełni wykorzystywać swoje siły, kwalifikacje i uzdolnienia w celu uzyskiwania niezbędnych dochodów na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb osób uprawnionych do alimentów. Zarówno ojciec jak i matka powinni dołożyć wszelkich starań i podjąć odpowiednie zatrudnienie, aby zapewnić odpowiedni poziom życia swoim dzieciom. Zobowiązany do alimentacji powinien uczynić zadość swojemu obowiązkowi, choćby wiązało się to z istotnym uszczerbkiem i powodowało obniżenie stopy życiowej. W niniejszej sprawie matka nie łoży na utrzymanie powódki, pomaga jej w formie materialnej zapewniając utrzymanie, gdy K. S. u niej przebywa, zaś obowiązek alimentacyjny pozwanego ustalony w 2011 roku odpowiada jego możliwościom zarobkowym.

Mając powyższe na uwadze, uznać należy, że w analizowanej sprawie nie występują wszelkie niezbędne przesłanki określone w 138 § 1 k.r. i o., które warunkują dokonanie zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec powódki. Głównie z powodu upełnoletnienia się powódki i możliwości podjęcia przez nią pracy zarobkowej, co zresztą czyni.

Wobec przegrania sprawy przez powódkę, która na mocy art. 96 ust. 1 pkt. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. Nr 167, poz. 1398) nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych nie było podstaw do obciążenia jej opłatą sądową od pozwu.